

## **OPTIMIZAREA COMPETENȚEI DE EVALUARE A PROFESORULUI, PRIN ADECVAREA INSTRUMENTELOR ȘI STRATEGIILOR ȘTIINȚIFICE LA DEMERSUL DIDACTIC, LA RESURSELE IMPLICATE ÎN INSTRUIRE**

prof. Doina Lenuța-Otilia  
Școala Gimnazială Herla

În cadrul procesului de învățământ, activitățile de *predare*, *învățare* și *evaluare* sunt elemente extrem de importante, care se află într-o legătură ce permite ca orice schimbare produsă la nivelul uneia dintre ele să influențeze modalitățile de realizare a celorlalte. Acest fapt impune necesitatea unor revizuirii permanente și, mai ales, proiectarea celor trei tipuri de activități în același timp.

Trei sunt *etapele* activității de evaluare:

- **măsurarea** rezultatelor școlare prin procedee specifice, utilizând instrumente adecvate scopului urmărit;
- **aprecierea** acestor rezultate pe baza unor criterii unitare (bareme de corectare și notare, descriptori de performanță);
- **formularea concluziilor** desprinse în urma interpretării rezultatelor obținute.

Evaluarea are în vedere nu doar cunoștințe, ci și capacități mintale, grad de inteligență, priceperi, deprinderi, abilități de transfer, toate menite să instrumenteze noile achiziții în situații variate. De aceea, optimizarea competenței de evaluare a profesorului, prin adecvarea instrumentelor și strategiilor științifice la demersul didactic, la resursele implicate în instruire, se poate realiza în măsura în care profesorul este dispus să practice o varietate de metode și tehnici de evaluare. Aceasta reprezintă consecința firească a varietății conținuturilor și a obiectivelor pe care profesorul își propune să le transmită, respectiv să le atingă.

Teoria și practica pedagogică operează cu mai multe clasificări ale tipurilor de evaluare, în funcție de diferite criterii. Dintre acestea, un criteriu îl constituie modul în care evaluarea se integrează în desfășurarea procesului didactic, constatându-se existența a trei *tipuri*:

1. **evaluarea inițială (predictivă)** – se realizează la începutul unui nou ciclu de învățare, în scopul stabilirii nivelului de pregătire a elevilor. Informațiile obținute în urma realizării unei evaluări inițiale sprijină planificarea activităților viitoare ale profesorului, din perspectiva adecvării acestora la posibilitățile elevilor sau a inițierii unor programe de recuperare.

După aplicare și corectare, profesorul realizează un inventar al lacunelor și al greșelilor tipice, pe baza căruia efectuează o primă grupare a elevilor din clasă, în vederea diferențierii și individualizării instruirii. Desigur, în funcție de evoluția fiecărui elev, situația se poate schimba ulterior.

2. **evaluarea formativă (continuă)** – însoțește întregul parcurs didactic, realizându-se prin verificări sistematice ale tuturor elevilor asupra întregii materii, în cadrul lecțiilor și la încheierea unui capitol. Acest tip de evaluare are efecte ameliorative considerabile, oferind permanent posibilitatea de raportare la obiectivele operaționale propuse și de evidențiere a progresului înregistrat de la o secvență la alta a instruirii. Feed-back-ul obținut ajută atât elevul, cât și profesorul să își adapteze activitatea viitoare la specificul situației.

3. **evaluarea sumativă (finală)** – se realizează la sfârșitul unei perioade mai lungi de instruire (semestru, an școlar, ciclu de învățământ), oferind informații asupra nivelului de performanță al elevilor în raport cu obiectivele de instruire propuse. Aceasta se concentrează pe elementele de permanență ale aplicării unor cunoștințe de bază, ale demonstrării unor abilități importante

dobândite de elevi într-o perioadă mai lungă de instruire. Caracterul ameliorativ al evaluării sumative este relativ redus, efectele resimțindu-se după o perioadă mai îndelungată (de exemplu, pentru seriile viitoare de elevi).

În ceea ce privește *metodele de evaluare*, la orele de limba și literatura română se remarcă existența a două categorii:

- **tradiționale** (examinarea orală, examinarea scrisă, tema pentru acasă, tema în clasă);
- **moderne / alternative** (observarea sistematică a elevilor, portofoliul, investigația, proiectul, autoevaluarea, referatul).

**Examinarea orală** vizează, în special, capacitatea de comunicare verbală, fiind una din probele de evaluare des utilizată la clasă. De obicei, întrebările se adresează întregii clase, apoi este numit un elev care să răspundă. Acesta nu va fi întrerupt decât dacă nu răspunde la subiect sau face greșeli grave.

Dintre avantaje, enumerăm:

- flexibilitatea și adecvarea individuală a modului de evaluare prin posibilitatea de a alterna tipul întrebărilor și gradul lor de dificultate în funcție de calitatea răspunsurilor oferite de elev;
- posibilitatea de a clarifica și corecta imediat eventualele erori sau neînțelegeri ale elevului;
- permiterea manifestării originalității elevului, a capacității sale de argumentare;
- interacțiunea directă dintre profesor și elev poate permite stimularea modului de structurare a răspunsurilor.

Limitele acestei probe pot fi:

- gradul diferit de dificultate a întrebărilor la elevi diferiți;
- variația comportamentului evaluatorului;
- nivelul scăzut de validitate și fidelitate;
- consumul mare de timp.

Aceste limite pot fi diminuate atunci când sunt utilizate, ca instrumente moderne, fișele de control și evaluare. Alina Pamfil, în *Limba și literatura română în gimnaziu*, propune următorul tabel al parametrilor fișei de control și evaluare<sup>1</sup>:

Conținutul discursului oral	Componenta verbală	Componenta nonverbală	Componenta paraverbală
- adecvarea la tema expunerii, dialogului; - relevanța intervențiilor; - claritatea ideilor, înlănțuirea lor logică.	- dimensiunea lingvistică – utilizarea corectă a aspectelor de ordin fonetic, lexical, precum și a aspectelor de sintaxă a propoziției și a frazei; - dimensiunea textuală (cunoașterea și utilizarea regulilor și procedeele care asigură organizarea generală a unui text: legătura dintre fraze, coerența între părți, structura textuală narativă, descriptivă,	- elemente chinestezice: privirea, atitudini corporale, mișcări, gesturi, expresia feței; - poziția locutorilor: modul de ocupare a locurilor, spațiul personal, distanțele; - aspectul exterior; - modul de	- vocea: calitate, melodie, debit, inflexiuni, intonație, pauze, respirație.

<sup>1</sup> Alina Pamfil, *Limba și literatura română în gimnaziu*, Ed. Pararela 45, 2004, p. 91

	argumentativă și explicativă); - dimensiunea discursivă (cunoașterea și utilizarea regulilor și procedeele care determină folosirea limbii în context: utilizarea registrelor limbii, normelor de interacțiune verbală, cunoașterea parametrilor situației de comunicare).	amenajare a spațiului și a documentelor (dispunerea graficelor, foliilor, înregistrările, notele).	
--	---	--	--

**Examinarea scrisă** este, de multe ori, chiar preferată celei orale, datorită unor avantaje ca:

- economia de timp pe care o permite, evaluând un număr mare de elevi într-un timp relativ scurt;
- acoperirea unitară ca volum și profunzime pe care o asigură la nivelul conținutului evaluat;
- emiterea unor judecăți de valoare obiective din partea profesorului, pe baza unor criterii de evaluare prestabilite;
- elaborarea unor răspunsuri independente din partea elevilor, ce reflectă cunoștințe și capacități demonstrate într-un ritm propriu;
- diminuarea unor stări tensionale ce au un impact negativ asupra performanței elevilor timizi;
- favorizarea realizării comparării rezultatelor.

Există, totuși, și dezavantaje, ca:

- întârzierea, în timp, a momentului corectării greșelilor sau completării lacunelor;
- permit, de multe ori, reproducerea unor cunoștințe memorate mecanic.

Principala formă de eficientizare a probelor scrise o reprezintă **testul docimologic**. El constă într-un „set de probe sau întrebări, cu ajutorul căruia se verifică și se evaluează nivelul asimilării cunoștințelor și al capacităților de a opera cu ele, prin raportarea răspunsurilor la o scară de apreciere etalon, elaborată în prealabil.”<sup>2</sup> Cele mai mici componente identificabile într-un test se numesc **itemi**.

Concepuți și aplicați în conformitate cu obiectivele operaționale vizate, itemii asigură cele patru **calități ale instrumentelor de evaluare**:

1. obiectivitatea (calitatea evaluării),
2. fidelitatea (consecvența cu care produc rezultate),
3. validitatea (gradul în care măsoară ceea ce își propun),
4. aplicabilitatea (administrarea și interpretarea cu ușurință).

**Tipurile de itemi** prezenți într-un asemenea test se pot regăsi în următorul tabel:

Categorii	Itemi obiectivi	Itemi semiobiectivi	Itemi subiectivi
	Itemi cu alegere duală	Itemi cu răspuns scurt	Eseu structurat

<sup>2</sup> Ioan Nicola, *Tratat de pedagogie școlară*, Ed. Didactică și Pedagogică, 1996, p. 401

Tipuri de itemi	Itemii cu alegere multiplă	Itemii de completare	
	Itemii de tip pereche	Întrebări structurate	Eseu liber (nestructurat)

1. **Itemii obiectivi** se caracterizează printr-un grad scăzut de complexitate; testează mai ales cantitatea informației, o mare varietate de elemente de conținut, solicitând capacitățile cognitive de nivel inferior. Cel mai mare dezavantaj al acestui tip de itemi este faptul că nu permite urmărirea raționamentului prin care elevul ajunge la un răspuns, nu obligă elevul la un efort de corelare a informațiilor.

a. **Itemii cu alegere duală** solicită un răspuns de tip da/nu, adevărat/fals, acord/dezacord. O formă superioară de răspuns ar fi argumentarea răspunsului corect în raport cu cele greșite. Altfel, există riscul identificării unui enunț ca fiind fals, însă nu și cunoașterea de către elev a afirmației adevărate. În acest sens, există și varianta modificării variantei false. Trebuie, de asemenea, evitate enunțurile complexe, în care sunt introduse mai multe idei.

*Exemplu:*

Citește cu atenție afirmațiile de mai jos. Dacă afirmația este adevărată, încercuiește litera A. Dacă afirmația este falsă, încercuiește litera F și înlocuiește cuvântul subliniat pentru a face ca afirmația să fie adevărată. Scrie cuvântul înlocuitor în spațiul punctat din paranteză.

a. Propoziția subordonată predicativă constituie în frază o realizare propozițională a numelui predicativ. A/F (.....)

b. În enunțul *Are să dea socoteală de ce a făcut*, există trei propoziții. A/F (.....)

b. **Itemii cu alegere multiplă** solicită alegerea unui singur răspuns corect dintr-o listă de soluții. Între alternative trebuie să fie inclus un singur răspuns care să fie selectat ca fiind „corect” sau „cel mai bun”. În același timp, toate răspunsurile vor fi plauzibile. Nici lungimea variantelor nu trebuie să ofere indicii pentru găsirea răspunsului.

*Exemplu:*

Notează litera corespunzătoare răspunsului corect.

Funcția sintactică a cuvântului subliniat din structura *Acest complex [...] este întreținut*, este de:

a) predicat nominal,                      b) predicat nominal incomplet,                      c) predicat verbal.

c. **Itemii de tip pereche** solicită stabilirea de corespondențe, asociații între elemente așezate pe două coloane. Se recomandă ca numărul elementelor din coloana a doua să fie mai mare decât cel al elementelor din prima coloană și lista de elemente din coloana a doua să fie alcătuită respectând un criteriu logic (cel alfabetic pentru răspunsuri verbale sau cel crescător / descrescător pentru răspunsuri numerice).

*Exemplu:*

Scrie în spațiul liber din fața cuvintelor aflate în coloana A antonimul corespunzător din coloana B.

A	B
.....acceptat	democrație
.....dictatură	echitabil
.....diletant	etern
.....efemer	profesionist

.....mohorât

refuzat  
zâmbitor

2. **Itemii semiobiectivi** testează o varietate de cunoștințe, deprinderi, capacități cu un grad mai mare de dificultate decât al celor obiectivi. În rezolvarea acestui tip de itemi elevii trebuie să producă efectiv răspunsul, chiar dacă libertatea lor de a reorganiza informațiile și de a formula răspunsul este limitată. Pe lângă cunoștințe, elevii trebuie să demonstreze, deci, și abilitatea de a structura cel mai corect și mai scurt răspuns.

a. **Itemii cu răspuns scurt** presupun existența unei întrebări directe care solicită un răspuns scurt: expresie, cuvânt, număr, simbol sau rezultatul obținut în urma efectuării mai multor sarcini. Acești itemi nu trebuie să utilizeze fragmente extrase direct din manuale.

*Exemplu:*

Ce sinonime au următoarele locuțiuni: *a băga de seamă, părere de rău, alături de, cu toate că?*

b. **Itemii de completare** constau într-un enunț incomplet care solicită completarea de spații libere cu 1-2 cuvinte care să se încadreze în contextul dat. Se recomandă ca spațiul liber să nu fie pus la începutul propoziției. Dacă într-o frază există mai multe răspunsuri de completare ce trebuie găsite, acestea trebuie să aibă aceeași lungime.

*Exemplu:*

Substantivele *covoraș* și *scăunaș* s-au format prin ..... cu .....

c. **Întrebările structurate** se referă la înșiruirea mai multor întrebări (de tip obiectiv, semiobiectiv sau mini-eseu) ce au un element comun. Însă răspunsurile trebuie să fie independente și să fie prezentate pe criteriul dificultății, de la simplu la complex.

*Exemplu:*

- Formulează patru propoziții despre jocul tău preferat, în care să utilizezi patru substantive aflate în cazuri diferite.
- Transcrie substantivele utilizate și precizează funcția lor sintactică.
- Selectează unul dintre substantive și realizează expansiunea părții de propoziție pe care o reprezintă.
- Analizează fraza obținută.

3. **Itemii subiectivi** reprezintă forma tradițională de evaluare. Sunt solicitate răspunsuri deschise, se verifică obiective care vizează creativitatea, originalitatea și evaluează procese cognitive de nivel înalt. Între dezavantaje pot fi enumerate: fidelitatea și validitatea scăzute, necesitatea unei scheme de notare complexe și greu de alcătuit, durata mare a corectării.

a. **Eseul structurat** este caracterizat printr-un răspuns dirijat, orientat și ordonat cu ajutorul unor cerințe, indicii, sugestii (compunere – eseu argumentativ după un plan dat).

*Exemplu:*

Alege un personaj dintr-o operă epică, studiată în acest semestru. Scrie o compunere de 15- 20 de rânduri în care să caracterizezi personajul pentru care ai optat.

În redactarea compunerii vei avea în vedere:

- precizarea a două mijloace de caracterizare existente în opera studiată;

- numirea a două trăsături ale personajului pentru care ai optat;
- ilustrarea acestora pe baza textului ales;
- prezentarea relației dintre personajul ales și un alt personaj al operei.

b. **Eseul liber (nestructurat)** valorifică gândirea creativă, originalitatea, creativitatea, neimpunând cerințe de structură.

*Exemplu:*

Scrie o compunere de 15-20 de rânduri, în care să-ți exprimi opinia despre mesajul poeziei *Lasă-mi, toamnă...*, de Ana Blandiana.

**Condițiile realizării unui test docimologic** corect sunt:

- nerespectarea ordinii logice a unității de învățare, pentru a nu sugera răspunsurile și a nu favoriza învățarea mecanică;
- enunțarea prealabilă a instrucțiunilor de lucru, a timpului de rezolvare, a unor recomandări sau precizări;
- determinarea conținutului minimal, care permite obținerea notei de promovare 5;
- multiplicarea testului, nu dictarea lui.

Eficiența acestor teste se dovedește mai ales din punctul de vedere al aspectului informativ. Latura formativă presupune elaborarea unor itemi printr-un efort mai mare. Vistian Goia consideră că „pentru unele situații (în cazul evaluării sumative) este mai potrivită proba globală de tipul compunerii sau al lucrării scrise pe o temă dată. Astfel se poate evalua și capacitatea elevilor de a compune o lucrare de o anumită proporție, în care se pot afla și elemente de creativitate, ferindu-l pe elev de a da numai răspunsuri scurte, simple și «precise».”<sup>3</sup> El propune chiar un model de barem al evaluării unei asemenea probe globale, prin care să se atribuie pentru conținutul lucrării până la 6 puncte, pentru modul de sistematizare 1 punct, pentru forma și stilul lucrării 1,5 puncte, pentru aspect 0,5 puncte, iar pentru originalitate 1 punct.

Tot Vistian Goia enumeră o serie de **indicatori ai unui barem prin care este evaluată o probă globală**, între care:

- fidelitatea față de tema aleasă;
- structura logică a ideilor, claritatea redactării, valoarea argumentelor;
- varietatea lexicală reflectată în folosirea expresiilor literare și evitarea repetițiilor supărătoare;
- respectarea calităților generale ale stilului (claritatea și corectitudinea exprimării);
- respectarea normelor gramaticale ale limbii române;
- respectarea regulilor de ortografie și de punctuație;
- așezarea textului în pagină;
- lizibilitatea scrisului.

**Observarea sistematică a elevilor** este una din metodele moderne de evaluare, prin care se pot verifica unele comportamente afectiv-atitudinale ale elevilor ca: implicarea activă în rezolvarea sarcinii, concentrarea asupra sarcinii de rezolvat, adresarea unor întrebări pertinente, revizuirea rezultatelor.

---

<sup>3</sup> Vistian Goia, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Ed. Dacia, 2002, p. 256

Această metodă permite utilizarea unor **instrumente** care evaluează atât procesul, cât și produsul realizat de elevi:

- **fișa de evaluare** (în care se înregistrează unele date factuale cu privire la evenimentele cele mai importante observate de profesor).

*Exemplu:*

Disciplina.....  
 Clasa.....  
 Elevul evaluat.....  
 Data.....  
 Evenimentul.....  
 Interpretarea evenimentului.....

- **scara de clasificare** (indică gradul în care o anumită caracteristică este prezentă sau frecvența cu care apare un comportament).

*Exemplu:*

În ce măsură elevul a participat la rezolvarea sarcinii?

- niciodată
- rar
- ocazional
- frecvent
- întotdeauna

- **lista de control / verificare** (profesorul înregistrează doar prezența sau absența unei caracteristici sau acțiuni).

*Exemplu:*

- Elevii: - au urmat instrucțiunile specifice activității,  DA  NU  
 - au cerut ajutor atunci când au avut nevoie,  DA  NU  
 - au cooperat cu ceilalți colegi pentru a realiza produsul final,  DA  NU  
 - au finalizat sarcina de lucru.  DA  NU

**Investigația** evaluează mai mult procesul învățării și mai puțin produsul. Ea se poate realiza pe baza unei grile.

*Exemplu:*

Criterii de evaluare	Insuficient 0 p	Suficient 1 p	Bine 2 p	Foarte bine 3 p	1 p din oficiu	Punctaj total
Elevul contribuie la realizarea sarcinii					1	
Elevul a pus întrebări pe parcursul rezolvării						
Elevul și-a încurajat colegii de grupă						

**Proiectul** este metoda care implică utilizarea continuă a unor metode de evaluare multiple, pentru a informa elevii și profesorii. Aceste metode de evaluare multiple sunt:

- conferințe ale elevilor,
- observațiile profesorului,
- reflecție\*,
- evaluare din partea colegilor,
- grile de evaluare criterială\*\*.

*Exemple:*

\*

1. Care este piesa cea mai bună pe care ai realizat-o? Argumentează.
2. Cum ai creat-o?
3. Ce probleme ai întâlnit?
4. Cum le-ai rezolvat?
5. Ce te-a ajutat cel mai mult?

\*\*

Criterii de evaluare	FB	B	S	I
Respectarea sarcinilor de lucru				
Originalitatea materialelor				
Modul de prezentare				
Total				

Proiectul presupune sarcini și activități conectate între ele, care încep în clasă, sunt continuate acasă și se finalizează în clasă, fie de către fiecare elev în parte, fie de către un grup de elevi. El trebuie să fie cross-curricular, dar fundamentat curricular. Are conexiuni cu lumea reală, elevii demonstrând cunoștințe și competențe prin produse publicate, prezentate sau afișate. În acest caz, tehnologia sprijină și intensifică învățarea.

În vederea evaluării unui proiect, profesorul trebuie să stabilească împreună cu elevii, de la început, câteva **aspecte** ca:

- evaluarea se referă la proces / produs / ambele;
- rolul profesorului este de tutore / evaluator continuu / evaluator la sfârșitul proiectului;
- resursele materiale vor fi oferite de profesor / realizate de elevi;
- formatul prezentării și precizarea intervalului temporal.

#### **Etape ale elaborării proiectului:**

- stabilirea obiectivelor;
- formularea întrebărilor cheie (la care se va răspunde prin proiect);
- planificarea evaluării;
- proiectarea activităților.

#### **Sugestii de teme:**

- revista clasei;
- călătoria în textele studiate;
- pliant turistic al localității natale și al împrejurimilor;
- albume (de exemplu: *Personalități istorice în literatura română, Personaje preferate din literatura pentru copii*).



**Autoevaluarea** este metoda ce permite, de multe ori, încurajarea elevilor în a deveni cât mai capabili să participe la activități, conștientizându-i cu privire la propriile lor procese de învățare și la folosirea mai bună a activităților din clasă pentru obținerea progresului la învățatură.

*Exemple:*

Fișe de autoevaluare

1)

1. Îmi place să rezolv cerințele împreună cu colegii.

puternic dezacord     dezacord     neutru     acord     puternic acord

2. Împlinesc ușor sarcinile primite din partea echipei.

puternic dezacord     dezacord     neutru     acord     puternic acord

3. La sfârșit recapitulez concluziile.

puternic dezacord     dezacord     neutru     acord     puternic acord

2)

Ce am învățat astăzi?	Ce nu reușeam să fac înainte?
Ce greutăți am întâmpinat?	Ce notă merit pentru implicarea mea?

**Portofoliul** este un instrument complex de evaluare ce include rezultatele relevante obținute prin celelalte metode și tehnici de evaluare. Aceste rezultate privesc probele orale, scrise, practice, observarea sistematică a comportamentului elevului, proiectul, autoevaluarea și sarcini specifice.

**Avantaje:**

- elevii își pot urmări propriul progres;
- elevii, profesorii și părinții pot avea un dialog concret cu privire la rezultatul muncii elevilor și la atitudinea față de disciplină, preconizând progresul ce urmează a fi făcut de către elev;
- permite aprecierea unor lucrări care, în mod normal, sunt trecute cu vederea;
- încurajează creativitatea elevului, lipsind tensiunile negative ale altor forme de evaluare.

Câteva **etape** în realizarea unui portofoliu, ar putea fi:

1. *Determinarea scopului* pentru care se alcătuiește un portofoliu, ținând cont de conținutul vizat și capacitățile elevilor.
2. *Stabilirea structurii* portofoliului, care poate servi atât ca instrument de evaluare, cât și ca instrument de autoevaluare, dacă include momente importante ale programei. Modelul exemplar de portofoliu rămâne, totuși, cel care selectează cele mai bune produse ale elevului.

3. *Modul de proiectare* va fi prezentat sau negociat de către profesor cu elevii, stabilind conținutul obligatoriu (exemple: pagini de jurnal, compuneri, rezumate, antologii, scrisori, interviuri, creații proprii în versuri / proză, articole de revistă / ziar, știri, desene, înregistrări, fotografii), baremul de notare\* și timpul de realizare a proiectului. Se va insista asupra originalității și creativității, asupra consultării unor surse de informație care să fie precizate, asupra alcătuirii unei coperte și / sau a unui cuprins.

*Exemplu:*

\* Barem de notare:

- calitatea și diversitatea textelor.....2p
- adecvarea conținutului la cerința formulată.....2p
- prezența tuturor elementelor din conținutul obligatoriu.....4p
- calitatea realizării artistice.....1p
- corectitudinea redactării (din punctul de vedere al ortografiei, punctuației și al așezării în pagină).....1p

Este benefică atât evaluarea portofoliului făcută de către profesor, cât și evaluarea realizată de către colegi sau autoevaluarea. În toate aceste situații se pot folosi fie fișele de evaluare, fie grilele de evaluare ghidate prin întrebări\*. Important este ca ele să surprindă pașii parcurși, realizările și neîmplinirile, găsirea unor soluții, contruirea unor strategii. Toate acestea vor constitui atât o modalitate de cunoaștere pentru elev, cât și un început al dialogului responsabil cu profesorul.

*Exemplu:*

\* Care sunt punctele tari ale portofoliului tău? Care sunt problemele pe care le-ai întâlnit în redactare? Cum le-ai putea depăși? Ce greșeli de ortografie repeți? Ce sprijin aștepti să ți se ofere (de la profesor / colegi / părinți)?

Toate aceste metode alternative de evaluare oferă opțiuni metodologice și instrumentale care îmbogățesc practica evaluativă. Utilizându-le, profesorul are oportunitatea de a obține informații noi și importante asupra nivelului de pregătire al elevilor săi. În același timp, elevul are posibilitatea de a arăta *ce știe* și, mai ales, *ce știe să facă*, într-o varietate de situații. Nu este de neglijat caracterul interactiv al învățării, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare elev.

## **BIBLIOGRAFIE**

1. Goia, Vistian, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002
2. Ilie, Emanuela, *Elemente de didactica literaturii române*, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2007
3. Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie școlară*, Ed. Didactică și Pedagogică, 1996
4. Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Ed. Paralela 45, 2004
5. Secrieru, Mihaela, *Didactica limbii române*, Ed. Ovi-art, Botoșani, 2004
6. Steele, Jeannie, Meredith, Kurtis, Temple, Charles, *Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice*, 1998, trad. Bălibanu, Codruța, Centrul Educația 2000+
7. *Revista cercului pedagogic de limba și literatura română – Rădăuți II*, în *Experiențe didactice*, anul I, nr. 1,2, Suceava, 2011